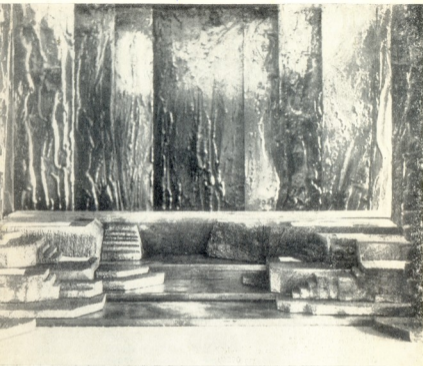

ნ 10/366

PP 2233

საქართველო
საბავშვო
საბიბლიოთეკა

ოთარ თაქთაქიშვილი

მინღიჯ

ვაჟა-ფშაველას ფერწერული პორტრეტი თამარ აბაქელიძის
ვაჟა შაველა. Живописный портрет работы Тамары Абакелидзе

თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახელობის ოპერისა და ბალეტის ლინინის ორდენის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი

ТБИССКИЙ ОРДЕНА ЛЕНИНА ГОСУДАРСТВЕННЫЙ
АКАДЕМИЧЕСКИЙ ТЕАТР ОПЕРЫ И БАЛЕТА
ИМ. З. ПАЛИАШВИЛИ

ოთარ თაქთაქიშვილი

მინდია

ოპერა სამ მოქმედებად
ვაჟა-ფშაველას პოეზიის მოტივებზე
ლიბრეტოს ავტორი რევაზ თაბუკაშვილი

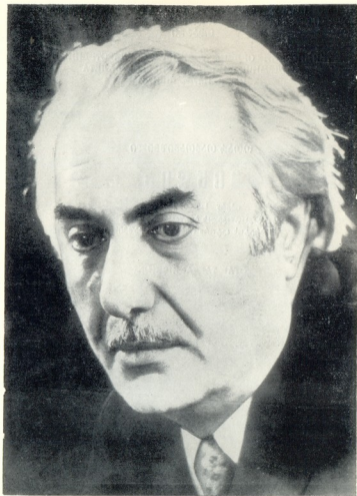
ოთარ თაქთაქიშვილი

МИНДИЯ

Опера в трех действиях по мотивам поэзии Важа Пшавела
автор либретто РЕВАЗ ТАБУКАШВИЛИ

თბილისი „ხელოვნება“ 1989
ТБИЛИСИ «ХЕЛОВНЕБА» 1989

ოთარ თაკაჩიშვილი
 Otar Takachishvili

ოპერა „მინდია“ სადადგომო ჯგუფი

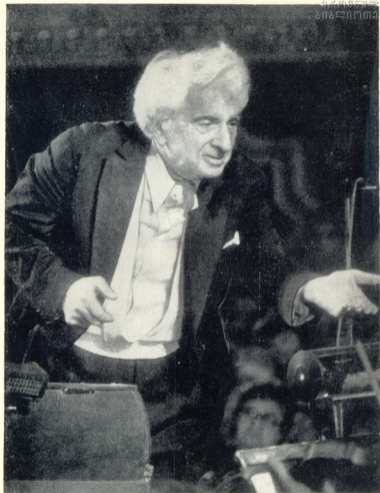
- დადგმელი დირიჟორი ოდისეი დიმიტრიადი
 სსრკ სახალხო არტისტი, სახელმწიფო,
 შოთა რუსთაველის სახ. პრემიების ლა-
 ურეატი
- დადგმელი რეჟისორი სიმონ შტიინი
 პელორუსიის სსრ სახალხო არტისტი
- დადგმელი მხატვარი პაპია მაღაჯონია
 საქართველოს სსრ სახალხო მხატვარი
- დადგმელი ქორეოგრაფი მურმან ლომთათიძე
 საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი
- ქორმისტერები ავთანდილ ჩხენკელი,
 შალვა შაორშაძე

ПОСТАНОВОЧНАЯ ГРУППА ОПЕРЫ «МИНДИЯ»

- Дирижер-постановщик ОДИССЕЙ ДИМИТРИАДИ
 Народный артист СССР, лауреат Государствен-
 ной премии, премии им. Шота Руставели
- Режиссер-постановщик СЕМЕН ШТЕЙН
 Народный артист Белорусской ССР
- Художник-постановщик МАМИА МАЛАЗОНИЯ
 Народный художник Грузинской ССР
- Хореограф-постановщик МУРМАН ЛОМТАТИДЗЕ
 Народный артист Грузинской ССР
- Хормейстеры АВТАНДИЛ ЧХЕНКЕЛИ,
 ШАЛВА ШАОРШАДЗЕ

ოპერა „მინდის“ ლიბრეტისტი რევაზ თაბუკაშვილი
Librettist of the opera „Mindis“ Rikva Tabukashvili

ოპერა „მინდის“ პირველი დამდგმელი-დირაჟორი ოდისეი დიმიტრიადი
Первый дирижер-постановщик оперы „Миндис“ Одиссей Димитриадис

სეტყალის დამდგელი-რეჟისორი სიმონ შტეინი
 შიას პარტიის შემსრულებელი მარცხა მალაფერზე რეპეტიციის დროს.
 Режиссер-постановщик С. Штеин и исполнительница партии Мани
 М. Магаперидзе во время репетиции.

მანი მალაზონია — დამდგელი-მხატვარი
 М. Малазониа. Художник-постановщик.

მურზან ლომთაძე. დამდგელი-ხალტმაისტერი
 М. Ломтадзе — балетмейстер-постановщик, к премьере 1989 г.

ჭორმაისტრები ავთანდილ ჩხენკელი და შალვა შორაძე, „მინდისა“ რეპეტიციის დროს.
 Хормейстеры А. Чхенкели и Ш. Шорадзе во время репетиции.

თავრა „მინდია“, მოკლე შინაარსი

უდიდესი ქართველი პოეტის, მოაზროვნის ვაჟა-ფშაველას შემოქმედება ქართველ კომპოზიტორთა შთაგონების მუდმივი წყაროა. მისი პოეზიის ვაჟკაციური შემართება სათავე იდებს თავისი ხალხის უძველესი ეპოსიდან, ათასწლეულების სიღრმეებიდან წამოსული მითებიდან, ლეგენდებიდან, თქმულებებიდან. მან პოეტურად ააღიერა საყოთარი მიწისათვის ბრძოლის აუცილებლობის იდეა: „სამშობლოს არვის წაართმევი, ნურც ნურც შეგვეკლიება“. მისი ფილოსოფიური თუ პოეტური შედეგები არაერთგზის ავლენებულა მუსიკაში. მათ შორის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მონაპოვარია ოთარ თათქიწვილის ოპერა „მინდია“, რომელშიც განხილავდებულად გაისმა ვაჟას პოეზიის კაცობრივებობის ჰუმანისტური და პატრიოტული თემა, ამიტომაც ოპერის ლბრეტოში პოემა „გველისმკამელთან“ ორგანულად გამოლიანდა მისი პოეზიის პატრიოტული ლირიკის საუკეთესო ფურცლები.

I მ ო კ მ ი ა დ ე ბ ა

შორებითდან შინ დაბრუნებულ მინდიას სიხარულით ეგებება მშობლიური ბუნება. სამშობლოსთან შეხვედრით ბედნიერია მინდია. მთის პირში ჩადის ნური ანთი და აჯვარდება გზებთან, მას ესმის ბუნების ენა, წვდება ტყის შრიასა და ბალახის ჩურჩულს, ჩანჩქერის ჩქეფასა და მთის ექოს. ახლაც აღერსიანია მათი საუბარი. დემონის გულის ძვარის მიყურადებულს, მშობლიური ხმით თავბრულახვეულ ჰაბუცს ჩაეძინება.

მინდიას დაბრუნების ამბავს შეიტყობენ თანასოფელი ყმაწვილი ჭალები, მისი სატრფო, მასზე შეყვარებული მშვენიერი მზია. განშორებამ ახალგაზრდათა სატრფიალო ცეცხლს მხოლოდ შემატა ალი. უსახლრეა შეხვედრით აღძრული სიხარული და ედენიერება:

„შენმა სურვილმა დამლია,
შენზე ფექრმა და სევდამა,
შორს წასვლამ, ხშირად გაურამა,
გულს თვალებით ხედვამა.“

თანასოფელებიც სიყვარულით ეგებებან მინდიას. დამხედურთა შორისაა ხევისბერიც, მინდიას მამა. ორსხვითა აღსავე ხევისბერის პირველივე სიტყვები. იგი უამბობს ვაჟიშვილს მათი ოჯახის თავს დატარებულ უბედურებაზე:

„გადატრიალდა უაღაშს ზენე ოჯახის ჩაბომა,
შენ რომ ტყვედ იყავ, მინდია, შენი მამა მოკლა ჩაღბამა!“

მამაპაპური ადათი მოიხიბვს მინდიას სისხლი აიღოს — მოკლას ჩაღბია. მისი დედა თალხით შემოსოს. თანასოფელები მოუწყობდენ მინდიას აღსარულის მთიელს წმინდათა წმინდა ვალი: „მოკალა! მოკალა! მოკალა!“ ერთხმად უყვიენენ ისინი. ჩაღბიაც მზად არის ხმალი იმიშვლის, შეერჩობს მინდიას, მზია რომ ეცა-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ლება. მინდიას მამაც ავი მზიას სიყვარულის გამო გამოასაღებს მისი თისოფელს. მაგრამ მინდიას არ ძალუძს ხელის ადამიანის სიკაცულე. ბუნება ურამაღავს თავის რჩეულს ცაცთველს, მხოლოდ წმინდაწმინდას — სამშობლოს შემბლაღავი მტერია გამონაყლისი.

„ამდენმა სისხლის ღებამ სამშობლოს ველი დღარა...“

„მეზე დახკითო, სამშობლოს ვინ ეყოლება მცველდამა!“

ამბობს იგი. მინდიას უარი ისე განარისებს თანასოფელებს, რომ მზად არიან თავად მინდია მოკლან; მის გალხრებას მისი სიცილი-ლი ურჩენენიათ. უცერად შერევი შემოიკრება და საგანგაშო ამბავს აუწყებს თავშეურთო თანასოფელებს:

„დაგვეცენ მტრისა ქარები, ჩატყეს არღნე ხლია,
შემოვესიუნენ უოვედ მტრია, ქარები დიდზე დლია.“

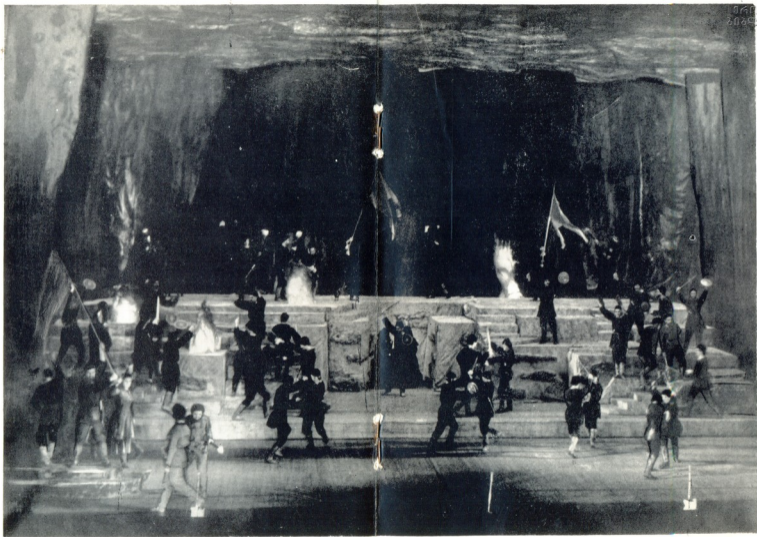
მთიელები იარაღს აისხავენ და მტრის შესახვედრად ეშხადებინან, ლაშქარს სათავეში მინდია ჩაუდგება.

II მ ო კ მ ი ა დ ე ბ ა

მინდიას სიყვარულმა ბრძოლის ველზე მოიყვანა მზია. ჩაღბისი ეი ბოღმა აღჩრობს: მინდია, რომელმაც დასცინა, ანუჩად აიგოდ, ორ-თაბრძოლახე უარი უთხრა, სატრფო წმართვა, ახლა ვემრობის მამა-გალობს იძლევა, სიმამაციო ხიზღავს ყველას. მწარედ დასტირის ჩაღბია თავის უკულმართ ბედს:

„არწივი ენახ დაჭრილი,
ვვა-ფორენებს ეომბოღო,
ენადა ბეჩაეს ადგომა,
მაგრამ ვდღარა დგებოღა,
ცალს მზარს მიწახე მოითრეეს,
გელსპირს სისხლი სცრებოღა,
ვა, დღას თქვენსა, უოვბო,
ეიდ დროს ჩაიგდავი ხელადა,
თორი ენახავდი თქვენს ბუმბულს,
გამოლის, გაფანტულს ველადა!“

გამარჯვებული მთიელები სიხარულსა ყვირით ბრუნდებინან შინ. საერთო ზეიმს მხოლოდ ჩაღბია არ იზიარებდა. გამარჯვებულთ თავს ზარს სცემს ცნობა, რომ ხევისბერი სასიცილილოდა დაჭრილი. მისი უყანასენელი თხოვნა შეიღმა არ გააწმინდოს, არ უღალატოს მამაპაპურ ადათს — მოკლას ჩაღბია, აუღებელი სისხლის დარდი სიხარულში არ ჩაყაყოს მამას. ხალხი, თანასოფელები, მზია მოი-თხოვე მინდიასაც ადათის აღსრულებას. თეთი ჩაღბიაც ესწრაფვის ამ ორთაბრძოლას. იგი ხმალს იმიშვლებს. მინდია იძულებულია თავი იდევს. იგი უნებურად სასიცილილოდ დაჭრის ჩაღბიას. საზარელ ბრალდებად გაისმის სიტყვები, მომავლად ჩაღბიას რომ აღმოხდებდა:

«Мандрия», сценка к. Минского театра и др. Малевича. Сцена из 1 акта. Постановка ГАБТа Белорусской ССР.
г. Минск.

Freitag, 12. November 1982, 19.30 Uhr

DDR-Erstaufrührung zu Ehren des 65. Jahrestages der Großen Sozialistischen Oktoberrevolution

MINDIA

Premiere

Oper in 3 Akten nach einer alten georgischen Volksage von Wascha Pashawa
Musik von Otar Taktakishvili
Libretto von R. Tabakashvili
Deutsche Übertragung von Amoschukal und Offenmann

Regie: Dshurab Andshaparidse a. G. Ausstattung: Iuri Goghidse a. G.
Dirigent: Oivi Amoparashvili a. G./Werner Storch
Chöre: Wolfgang Liak

Musiktheater, Friedemann Frense, Baháddi, Szancsik, Wirsál
Oper und Festsaal des Maximilian Theaters, Chor Altbairisch
Chorleiter des Maximilian Theaters

Eintrittspreise: 2,50 - 120 Mark, Anzahl-Ermäßigung
Veranstaltung: November 1982
Theater der sowjetischen Vorkommnisse: Sonntag, 14. November, 19:30 Uhr, und Freitag, 12. November 1982, 19:30 Uhr

შინგენის (გ. ტ. რ.) დღემის აფიშა
Афиша к постановке спектакля в г. Мейнингене (ГДР)

ოპერა „მინდია“ სცენური აღწერები

- ქ. თბილისი — ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი, 1961 წ. პრემიერა, 1972 წ. გახალსებული დადგმა.
- ქ. ერევანი — ა. სპენდიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი, 1970 წ.
- ქ. შინაი — ბელორუსის სახელმწიფო აკადემიური დიდი თეატრი, 1973 წ.
- ქ. ტარტუ — სახელმწიფო თეატრი „ვანემუინე“, 1973 წ.
- ქ. რიგა — ლატვიის სახელმწიფო აკადემიური ოპერისა და ბალეტის თეატრი, 1974 წ.
- ქ. ზაარბრუკენი — გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა — ზაარბრუკენის საოპერო თეატრი, 1974 წ.
- ქ. ილიმოვიცი (ჩეხოსლოვაკია) — ო. სტიბორის სახ. სახელმწიფო საოპერო თეატრი, 1975 წ.
- ქ. მოსკოვი — კავშირების სექციებში და რაზმაში. საკონცერტო შესრულება.

- ქ. ქუთაისი — ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი, 1979 წ.
- ქ. შინაინგენი (გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა) — შინაინგენის საოპერო თეატრი, 1982 წ.
- ქ. კოშტუი (ჩეხოსლოვაკია) — სახელმწიფო საოპერო თეატრი, 1985 წ.

ოპერა თანამოქალაქების საოპერო ნაწარმოებები

- „მინდია“ — ოპერა 3 მოქმედებად, ვაჟა-ფშაველას ნაწარმოებების შრომებზე, ლობჯინა რ. თაბუკაშვილისა, რუსული თარგმანი ვ. ალექსანდროვისი, 1961 წ. მიღწევა ვაჟა-ფშაველას დადგების 100 წლის სათბილო თარიღს, პრემიერა 1961 წ. თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე.
- „საბი ნოველა“ — („ორი ვანგენი“, „ქარისკაცო“, „დროშები, ჩქარა“) საოპერო ტრიპტიკი, 3 მოქმედებად, მ. ჯავახიშვილის მოთხრობების, გ. ტაბიძის ლექსების მიტირებზე. ლობჯინა კომპოზიტორისა და ს. ცენიხისა, 1967 წ. ახალი რედაქცია — 1972 წ. პრემიერა — 1967 წ. თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე.
- „მთვარის მოტაცება“ — ოპერა 3 მოქმედებად, კ. გამასხურდიას თანამოსახლე რომანის მიხედვით, ლობჯინა კომპოზიტორისა, ლექსები მ. ნიშინიძის, რუსული ტექსტი ი. მაჩინისა, 1974 წ. პრემიერა 1977 წ. მოსკოვის დიდი თეატრის სცენაზე.
- „მირველი სიყვარული“ — ოპერა ერთ მოქმედებად, მ. ჯავახიშვილის თანამოსახლე მოთხრობის მიხედვით, ლობჯინა კომპოზიტორისა, 1978 წ. პრემიერა — 1978 წ. მოსკოვის აკადემიური მუსიკალური თეატრის სცენაზე და 1978 წ. თბილისის ვ. ანაშიძის სახ. მუსიკალური ოპერის თეატრის სცენაზე.
- „მუსესი“ — ოპერა ერთ მოქმედებად, ლობჯინა რ. გამაიძისა, რუსული ტექსტი ვ. გრაფიძისა, 1979 წ. პრემიერა — 1980 წ. თბილისის ზ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე.
- „მარიტა“ — ოპერა ერთ მოქმედებად და 3 სერათად, ლობჯინა კომპოზიტორისა და გ. დონანაშვილისა, გ. ლეონიძის მოთხრობების „ნატყვის ხის“ მიტირებზე, 1988 წ.

ო. თაქთაქიშვილი, „მინდია“ სცენა პირველი დღეგმიდან.
 მზია — მედეა ამირანაშვილი ჩალჩხია — პეტრე ამირანაშვილი
 О. Тактакишвили «Миндия». Сцена из первой постановки:
 Мзия — Медея Амиранашвили Чалхчия — Петре Амиранашвили

ო. თაქთაქიშვილი, „მინდია“. მინდია — ზურაბ ანჯაფარიძე
 О. Тактакишвили, «Миндия». Миндия — Зураб Анджаларидзе

КРАТКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ОПЕРЫ «МИНДИЯ»

† Творчество выдающегося поэта-мыслителя XIX века Важа Пшавела явилось живительным источником вдохновения для грузинских композиторов. Мужественность и своеобразие его стиха объясняются прежде всего тем, что образы и идеи своего творчества он черпал из глубины народной поэзии, из тысячелетних мифов, легенд, сказаний. Он поэтически воплотил идею справедливости борьбы за родную землю: «Чужой не хотим ни яды земли, но и своей не отдадим никому». Его философские и поэтические шедевры не раз воспевались в грузинской музыке. Среди них особое значение приобрела опера Отара Тактакишвили «Миндия», где обобщенно прозвучал гуманистический, патриотический пафос поэзии Важа Пшавела. Предлагаемое либретто оперы, наряду с бессмертной поэмой «Змеяд», органически объединили и лучшие страницы его патриотической лирики.

I ДЕЙСТВИЕ

После далеких странствий в родные края возвращается Миндия, мудрец-философ, который наделен чудесным даром — ему понятен язык природы. В таинственном шелесте леса, в шепоте трав, в шуме водопада, в щебете птиц он постигает глубокий смысл, ему доступно все, чем богата земля. Опыяненный радостью встречи с родной землей, убаюканный ласковыми голосами природы, Миндия, засыпает, как бы растворяясь в ней.

О возвращении Миндия узнают односельчане, его прекрасная возлюбленная Мзия. Разлука не погасила их любви — безмерно счастье встречи влюбленных:

«Дым улетит, растает снег,
А у любви не краткий век,
Мертят ее упорством скал,
Мертят ее длиною рек»...

Приветствовать Миндия приходят односельчане. В их числе и предводитель горской деревни — Хевисбери, отец Миндия. Хевисбери с гневом рассказывает сыну о том, как был убит его брат горцем Чалхия. По древнейшим законам кровной мести Миндия должен отомстить за брата, убить Чалхия, облачить в траур его мать. Односельчане единодушны в своем требовании:

«Убей убийцу, не жалей,
Кровь брата кровьюмой,
Ждет кары недруг твой,
Смерть за смерть,
Кровь за кровь».

Свершить священный древний обычай требуют и Мзия, и сам Чалхия, который влюблен в Мзию и готов сразиться с Миндией.

Но Миндия не может поднять меч на человека, сына природы. Сделав Миндия своим избранником, природа разрешила ему пролить лишь кровь врага, посягнувшего на святая святых — свободу Родины.

Однако отказ Миндия подчиниться законам предков вызывает гнев односельчан. Чалхия называет его трусом.

Неожиданно вбегает гонец, который сообщает тревожную весть:

«Подлый недруг напал на нас,
В бой труба позовет сейчас,
Вновь мечи наточите, лшави,
Голос родины кличет нас!»

Горцы вооружаются. Войско возглавляет Миндия.

II ДЕЙСТВИЕ

Любовь привела Мзию на поле битвы. Безгранична радость встречи влюбленных. Близка победа.

«Жалкий и обесчлавленный,
Словно заяц затравленный,
В горы навеки путь забыв,
Враг бежал окровавленный».

В сердце Чалхия кипит злоба, он не в силах справиться с черной завистью. Миндия, надсмеявшийся над ним, отказавший ему в поединке, отнявший у него возлюбленную, на поле битвы прославился доблестью, подал всем пример мужества, стал героем. Чалхия оплакивает свою горькую участь:

«Ох, и досыта посмеялся ты, Миндия,
Но не ведаешь, с кем связался ты, Миндия.
Знай, ищущу с тебя за такую забаву я,
Да не золотом, а ценою кровною!
Свидетель бог, свидетель бог!
Свидетель бог, свидетель бог!»

Горцы с победой возвращаются домой. Всеобщую радость омрачает смертельная рана Хевисбери. Не может старый отец унести в могилу позор несмытой крови, нельзя из-

менять законам предков, Миндия должен убить Чалхия, убийцу брата. Односельчане, Мзия требуют от Миндия мести. Да и сам Чалхия жаждет этого поединка. Он выхватывает меч. Миндия, защищаясь, невольно наносит смертельную рану Чалхия.

Как страшное обвинение, как смертельный приговор, звучат предсмертные слова Чалхия:

«Я был убийцей, но и ты стал убийцей, Миндия!» Обезумевший Миндия поспешно покидает родные края.

III ДЕЙСТВИЕ

Потеряв покой, как леприкавший скитается Миндия по горам и долинам. Природа отвернулась от него. Он утратил свой дар — перестал понимать язык природы. Лишь слова тяжкого обвинения пронзают его слух и душу:

«Как мог убить ты, Миндия!
Как мог убить ты, Миндия!»

Свинцовым становится небо. Горек причет Миндия:

«Ночь глубокая, всюду згла крошечная.
В безотрадной темени тонут глыбы снежных круч.
Зря глажу на них, безутешный я.»

В отчаянье Миндия пронзает грудь острым клинком кинжала — собственной кровью смывает преступление, свершенное против законов природы. О чудо! В одно мгновение к Миндия возвращается божественный дар — снова ласкают его слух голоса природы.

Миндия умирает. Природа прощает своему избраннику тяжкое преступление, которое он смыл собственной кровью. В финале звучит восхваление жизни, добра, вечных законов природы:

«В родстве ущелья и вершинам,
Издреле верев клоач скале,
Цветы — земле родной долины,
Земля — живущим на земле!»

ОБ ОПЕРЕ «МИНДИЯ»

«Миндия» — яркий пример новаторства, подлинного, органически вырастающего из оригинальности замысла, предлагающего смелое, творчески активное использование, развитие опыта прошлого... Музыка льется единым потоком, все просто, естественно, страстная, пылкая авторская речь

убеждает неотразимой силой... Музыка «Миндия» написана сердечной искренностью высказывания! Она вся живая, дышащая. «Советская культура», 21/III, 1963 г.

«Хочу выразить свое восхищение оперой Тактакишвили «Миндия».

Д. ШОСТАКОВИЧ

«О. Тактакишвили мастерски воплотил в музыку сложный философский замысел поэмы великого грузинского поэта... Большая композиторская культура Тактакишвили чувствуется в каждом такте оперы.»

А. ХАЧАТУРЯН

«Миндия» — большое достижение нашей оперной музыки, эмоционально яркое, сильное, блестящее по мастерству...»

Д. КАБАЛЕВСКИЙ

«Я хорошо знаю оперу «Миндия» и можно сказать — влюблен в нее. Это прекрасное, волнующее, романтическое произведение!..»

Г. СВИРИДОВ

«Миндия» — произведение огромной идейно-художественной целостности и стройности, опера воспринимается как единое музыкальное полотно.»

Л. ПОЛЯКОВА

«Миндия» отличается целостностью, точностью драматургии, самобытностью музыки. Ее притягательная сила в искренности лирики, насыщенности драматизма.»

Г. ОРДЖОНИКИДЗЕ

«Я просто счастлив, что мне довелось петь Миндия в этой опере.»

З. АНДЖАПАРИДЗЕ

«Миндия» О. Тактакишвили сразу же обрела массовую популярность... В этой волнующей опере-поэме мы видим гармоническое слияние средств классической и современной оперы... В опере с полной художественной убедительностью раскрыта суть гуманизма Важа Пшавела. В свете гуманизма нашей эпохи эти мысли находят самое непосредственное отражение. В этом заключается современное значение оперы «Миндия».

А. ЦУЛУКИДЗЕ

ოთარ თაქთაქიშვილი
Otar Taktakishvili

მინდია — მელიორუსის სსრ დამახ. არტისტი მ. გალავაძე.
მზია — მელიორუსის სსრ სახალხო არტისტი ი. შიკუნოვა.
Миндия — засл. арт. БССР М. Галковский.
Мзия — нар. арт. БССР И. Шикунова.

ქ. ოლომოუცის (ჩეხოსლოვაკია) დადგმის აფიშა
Афиша к постановке спектакля в г. Оломоуц (ЧССР)

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОРДЕНА ЛЕНИНА АКАДЕМИЧЕСКИЙ БОЛЬШОЙ ТЕАТР
ОПЕРЫ И БАЛЕТА
 БЕЛОРУССКОЙ ССР

50-летию образования Союза ССР посвящается

СРЕДА 3
 СЕБЕРАХ

СУББОТА 10
 СЕБЕРАХ

ВЫХОД 16
 СЕБЕРАХ

ПРЕМЬЕРА

О. ТАКТАКИШВИЛИ

МИНДИЯ

СЦЕНИЧЕСКИЕ ПОСТАНОВКИ ОПЕРЫ «МИНДИЯ»

- г. Тбилиси — Гос. академический театр оперы и балета им. З. Палиашвили, 1961 г. Премьера.
- г. Ереван — Гос. академический театр оперы и балета им. А. Спендиарова, 1970 г.
- г. Минск — Белорусский гос. академический большой театр, 1973 г.
- г. Тарту — Государственный театр «Ванемуйне», 1973 г.
- г. Рига — Латвийский гос. академический театр оперы и балета, 1974 г.
- г. Саарбрюккен (ФРГ) — Саарбрюккенский оперный театр, 1974 г.
- г. Оломоуц (ЧССР) — Гос. оперный театр им. О. Стибора, 1975 г.
- г. Москва — Колонный зал дома союзов. Концертное исполнение

- г. Кутаиси — Гос. театр оперы и балета г. Кутаиси, 1978 г.
- г. Майнинген (ГДР) — Майнингенский оперный театр, 1982 г.
- г. Кошице (ЧССР) — Государственный оперный театр, 1985 г.

ОПЕРНЫЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ О. ТАКТАКИШВИЛИ

- «Миндия» — опера в 3-х действиях, по мотивам произведений Важа Пшавела. Либретто Р. Табуковиди. Русский перевод Э. Александровой, 1961 год. Премьера — 1961 год, на сцене Тбилисского государственного театра оперы и балета им. З. Палиашвили.
 — 1972 год. Премьера — 1967 год, на сцене Тбилисского государственного театра оперы и балета им. З. Палиашвили.
- «Три новеллы» — («Два приговора», «Солдат», «Знамена вышело») — оперный триптих в 3-х действиях, по мотивам рассказов М. Джавахишвили и стихотворений Г. Табидзе, либретто композитора и С. Ценна, 1967 год, новая редакция
- «Похищение луны» — опера в 3-х действиях, по одноименному роману К. Гамсахурдиа. Либретто композитора, стихи Ш. Нишнанидзе, русский текст И. Мазина, 1974 год. Премьера — 1977 год, на сцене ГАБТа СССР.
- «Ухажер» — комическая опера в одном действии, по одноименному рассказу М. Джавахишвили. Либретто композитора, 1978 год. Премьера — 1978 год. Масковский камерный музыкальный театр.
- «Первая любовь» — комическая опера в 2-х действиях. Либретто Р. Габриадзе. Русский текст П. Градова, 1979 год. Премьера — 1980 год, на сцене Тбилисского государственного театра оперы и балета им. З. Палиашвили.
- «Марита» — одноактная опера в 3-х картинах. Либретто О. Тактакишвили и Г. Дочанашвили, по сборнику рассказов Г. Леонидзе «Древо желания», 1988 год

TÖÖPÜMALIPU ORDENIGA EESTI NSV RIHKLIK AKADEEMILINE TEATER

VANemuine

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОРДЕНА ТРУДОВОГО КРАСНОГО ЗНАКА АКАДЕМИЧЕСКИЙ ТЕАТР ЭССР

SUURES MAJAS

ESIETENDUS

Laupäeval, 31. märtsil 1973 kell 19.00

MINDIA

NSVL riikliku preemia laureaadi Gruusia NSV rahvakunstniku **Otar Taktakišvili**
ooper 2 vaatuses
Revaz Tabukašvili libreto Važa Pšavela luule motiividel

Dirigent: Erich Kólar
Lavastaja: Kaarel Ird
Kunstnik: Meeri Säre
Balletmeister: Murman Lomatidze
Koormeister: Helgi Sirmas
Lavastaja assistent: Ernst Raiste
Balletmeisteri assistent: Valentina Zaitseva

Teatri peanäitejuht **KAAREL IRD**

Kordusetendus:
Kolmapäeval, 4. aprillil 1973 kell 19.00

გარეკანის ბოლო გვერდზე

ო. თაქაიშვილი. «მინდია». თბილისის წ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი. 1989 წ. დღგმა. 36კეტი მხატვარი მამია მალაზონია.

На четвертой странице обложки:

О. Тактакишвили. «Миндия». Мюзет к постановке спектакля на тбилисской сцене в 1989 г. Художник М. Малазония.

ავტორი და შემდგენელი რუსუდან კუთათელაძე
Автор-составитель РУСУДАН КУТАТЕЛАДЗЕ

რედაქტორები: მ. ელბაქიძე, ა. პანდელევა
მხატვრული რედაქტორი გ. ხუციშვილი
ტექნიკური რედაქტორი რ. კობახიძე
გამომცემი მ. ფაშაძე
ვალუტა ასაწივობად 7.12.89
ხელმოწერილია დისბეჭდად 21.12.89
ქაღალდის ზომა და მისი ნაწილი 62X94 1/16
ქაღალდი ცარცის 120 გრ.
სასაბამო თაბახი 2,14
სააღრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 1,92
შედეგ. № 1685 ტე 09540
ტირაჟი 1000 ფასი 60 კპ.

გამომცემლობა „ხელოვნება“, დავით აღმაშენებლის გამზირი 179
Издательство «Хеловнеба», пр. Давида Агмашенебели, 179
1989

© გამომცემლობა „ხელოვნება“ 1989

490700000

თ 89
M 605 (08) ბარ. 01/723.

ქ. ტარტუს ოპერისა და ბალეტის თეატრი „ვენეზიენის“ აფიშა
Афиша к премьере в театре опера и балета «Венециане»
გარეკანზე: ვაჟა-ფშაველა. «ველისმკვიდელი»
ოლტრამთავა პოდისსეთის თამარ აბაკელიანი
На обложке: Важа Пшавела. Поэма «Змеица»
Иллюстрация Тамара Абакаши

ო. თ. ბ. ს. დავით აღმაშენებლის გამზირი 50
T. T. Ц. П. пр. Давида Агмашенебели, 50